

INTERVIEW. Hoogleraar internationaal recht KU Leuven Jan Wouters. *Bal ligt bij Cassatie én parlement, De Standaard*, Luk Van Eylen, 27 juni 2002

BRUSSEL -- Net zoals de Kamer van Inbeschuldigingstelling (KI) in april besliste in de zaak-Yerodia, oordeelde de KI gisteren -- met andere rechters -- dat de Israëlische premier Ariel Sharon in ons land niet kan worden vervolgd omdat de wet vereist dat hij op Belgisch grondgebied wordt aangetroffen. Woordvoerder Guy Delvoie van het Brusselse hof van beroep onderstreept dat Belgische rechters op basis van de genocidewet van 1993 wel degelijk bevoegd zijn om klachten te beslechten over inbreuken op het humanitair recht. De universele toepassing van de genocidewet, die inhoudt dat iemand kan worden vervolgd zonder dat er enige band is met ons land, „is niet strijdig met het internationaal recht”, stelt Delvoie uitdrukkelijk. Maar net als in de zaak-Yerodia, naar de voormalige minister van Buitenlandse Zaken van Congo, meent de KI dat voorrang moet worden verleend aan een algemene regel uit de voorafgaande titel van het wetboek van strafvordering. Die stelt dat misdrijven die in het buitenland zijn gepleegd, in ons land slechts kunnen worden vervolgd als de verdachten in België worden aangetroffen. Van die algemene regel -- het fameuze artikel 12 -- kan worden afgeweken, maar dan moet het parlement dat uitdrukkelijk doen en zo'n afwijking is niet opgenomen in de genocidewet, is de redenering van de KI.

„Over die interpretatie bestaat zeker geen eensgezindheid”, reageert de Leuvense hoogleraar internationaal recht Jan Wouters. „Onder anderen de Brusselse advocaat-generaal Alain Winants meent dat artikel 12 -- alleen vervolging als de verdachte in België wordt aangetroffen -- niet van toepassing is. De tekst zelf van artikel 12 heeft het over 'de misdrijven waarvan sprake in dit hoofdstuk'. De misdrijven van de genocidewet zitten daar niet bij.”

-- In april was u verrast door de redenering van de KI in de zaak-Yerodia. Het arrest-Sharon volgt dezelfde lijn.

Met meer kracht dan in de zaak-Yerodia zou je verwachten dat de KI zich in de eerste plaats zou verlaten op de immuniteit van Sharon, de regeringsleider van Israël. Het hof had zich daarvoor perfect kunnen beroepen op het recente arrest van het internationaal gerechtshof in Den Haag. Als de KI voor die weg had gekozen, was er inderdaad geen vervolging mogelijk van Sharon, maar wel van (de Israëlische ex-generaal) Amos Yaron, want die geniet geen immuniteit. Door te kiezen voor artikel 12 was het hof ook meteen verlost van de klacht tegen Yaron.

-- Wat nu?

Waarschijnlijk volgt een voorziening in Cassatie. Dat is ook gebeurd tegen het arrest-Yerodia. De bal ligt dus al in het kamp van het Hof van Cassatie. Als Cassatie de restrictieve interpretatie van de KI bevestigt, is de vraag of we daar vrede mee nemen. Vinden we dat de genocidewet moet worden aangepast? Of vinden we zelfs dat artikel 12 expliciet buiten werking moet worden gesteld en dat we ook personen moeten kunnen vervolgen zonder dat die in België aanwezig zijn. Dat is een politieke keuze. De ondertoon in het arrest is ontegensprekelijk dat het aan het parlement is om de twijfel weg te nemen. De bal ligt dus eigenlijk in het kamp van de politici.

-- De senatoren Vincent Van Quickenborne (VLD) en Alain Destexhe (PRL) kondigden inmiddels al aan dat ze een 'interpretatief wetsvoorstel' zullen indienen. Dat zou preciseren dat art. 12 niet van toepassing is. Een goed idee?

Met een interpretatieve wet moet je altijd voorzichtig zijn omdat ze eigenlijk met terugwerkende kracht aangeeft wat zagezegd altijd de wil van de wetgever is geweest. Dat wordt meestal als een noodmiddel aangewend. Het is een procédé dat in een rechtsstaat geen al te zuivere manier van werken is.

-- Wat dan wel?

Vanuit wetgevend oogpunt zou het beter zijn een parlementair debat te voeren over de genocidewet en wel degelijk duidelijke antwoorden te geven. Wat willen we in die genocidewet? Hoe moet die eruit zien? Mag een vervolging worden ingesteld als een persoon in het buitenland verblijft?